

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 03.10.1975, sp. zn. 6 To 23/75, ECLI:CZ:NS:1975:6.TO.23.1975.1

Číslo: 35/1976

Právní věta: Neoprávněnou výhodou poskytnutou za práce vykonané ve prospěch státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace v úmyslu zajistit plnění úkolů této organizace ve smyslu § 127 odst. 2 tr. zák. je i srážení nižší daně, než která měla být ve skutečnosti podle předpisů o dani ze mzdy placená. Takovou neoprávněnou výhodou není však pouhé umožnění práce pracovníkům v řád nestudentů v podniku, který měl zaměstnávat pouze studenty.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 03.10.1975

Spisová značka: 6 To 23/75

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky

Předpisy: 140/1961 Sb. § 127 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1976 sb. rozh.

Neoprávněnou výhodou poskytnutou za práce vykonané ve prospěch státní, družstevní nebo jiné socialistické organizace v úmyslu zajistit plnění úkolů této organizace ve smyslu § 127 odst. 2 tr. zák. je i srážení nižší daně, než která měla být ve skutečnosti podle předpisů o dani ze mzdy placená.

Takovou neoprávněnou výhodou není však pouhé umožnění práce pracovníkům z řad nestudentů v podniku, který měl zaměstnávat pouze studenty.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 3. října 1975 sp. zn. [6 To 23/75.](#))

Nejvyšší soud ČSR zrušil napadený rozsudek krajského soudu v Brně ze dne 26. června 1976 sp. zn. 1 T 45/72 mimo jiné též ve výroku o vině obviněného P. P. trestným činem porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2, 3 tr. zák. a uznal obviněného vinným mimo jiné též trestným činem porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2 tr. zák., jehož se obviněný dopustil tím, že jako vedoucí pracoviště a později jako mistr střediska pomocné práce Moravského studentského podniku v Brně za práce

vykonané pro Moravský studentský podnik v Brně vyplácel z jeho finančních prostředků pracovníkům z řad nestudentů mzdy, z nichž byla srážena nižší daň ze mzdy, a tak tyto pracovníky zvýhodnil nejméně o částku 11 150 Kčs v úmyslu zabezpečit plnění úkolů uvedeného podniku.

Z odůvodnění:

Podle napadeného rozsudku se obžalovaný P. P. dále dopustil trestného činu porušování povinnosti při nakládání a finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2, 3 tr. zák. tím, že jako vedoucí pracoviště a později mistr střediska MSP v Brně pomocí fingovaných dohod o pracovní činnosti studentů na výše uvedených zakázkách získal finanční prostředky, které v částce nejméně 229 582 Kčs použil na úhradu mezd osobám, s nimiž nebyl a neměl být pro nedostatek zákonných podmínek uzavřen pracovní poměr nebo dohoda o pracovní činnosti, za práce konané na uvedených zakázkách anebo za další práce konané ve prospěch MSP v Brně, a tak těmto osobám a dále studentům, kterým dával bezpracné odměny po 50 nebo 100 Kčs, nejméně ve výši 100 Kčs, poskytl neoprávněné výhody v úmyslu zajistit plnění úkolů MSP v Brně při provádění natěračských prací na uvedených zakázkách.

Skutková podstata trestného činu porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2 tr. zák. předpokládá, že odpovědný hospodářský pracovník za práce vykonané ve prospěch socialistické organizace poskytne z jejich finančních nebo hmotných prostředků jinému neoprávněné nebo nepřiměřené výhody v úmyslu zajistit plnění úkolů této organizace.

Uvedené zákonné předpoklady trestného činu podle § 127 odst. 2 tr. zák. však nebyly soudem prvního stupně zjištěny. Především je třeba uvést, že skutková podstata tohoto trestného činu není naplněna pouhou výplatou mezd za práce vykonané ve prospěch socialistické organizace, pokud tyto mzdy odpovídají hodnotě vykonané práce podle příslušných mzdových předpisů. Trestná činnost nastává teprve tím, že za takové práce vykonané ve prospěch organizace, byly z finančních prostředků organizace poskytnuty neoprávněné nebo nepřiměřené výhody. V tomto směru napadený rozsudek ve výroku o vině týkajícím se tohoto trestného činu neuvádí, že osobám, s nimiž nebyl uzavřen pracovní poměr, byly za práce vykonané ve prospěch MSP v Brně poskytnuty mimo mzdy nějaké neoprávněné nebo nepřiměřené výhody. Ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že těmto osobám, které nemohly pracovat na základě pracovní smlouvy, neboť šlo o nestudenty a byly za práci odměňovány ze mzdového fondu určeného pro studenty, byla poskytnuta neoprávněná výhoda jednak tím, že jim obžalovaný P. P. umožnil práci, ačkoliv pro její výkon nebyly u nich splněny zákonné podmínky, a jednak tím, že jim byla z odměny za práci srážena nižší daň, a tak o částku vyplývající z rozdílu mezi daní, která byla ve skutečnosti srážena, a daní, kterou by měly podle platných předpisů o dani ze mzdy platit, byly bezdůvodně obohaceny. Došlo k tomu proto, že obžalovaný P. P. si finanční prostředky potřebné na výplatu mezd nestudentům opatroval ze mzdového fondu tak, že uzavíral sám nebo jeho prostřednictvím i další pracovníci MSP v Brně fingované dohody o pracovní činnosti se studenty, kteří na zakázkách nepracovali. Na základě těchto fingovaných dohod byla pak vykazována na jména studentů, kteří dohodu uzavřeli, zda za práce provedené nestudenty, přičemž mzdu, která jim byla vyplacena podle předcházející dohody, dávali obžalovanému P. P., který z peněz takto získaných sám proplácel nestudentům odměnu za práci, kterou na zakázkách provedl. Ze mzdy placené studentům za práce, které ve skutečnosti neprovedli, byla podle povolené výjimky srážena daň ze mzdy pouze ve výši 5 z hrubé mzdy, takže pracovníkům z řad nestudentů byla vyplacena odměna jen po srážce této zvýhodněné daně ze mzdy, ačkoliv ve skutečnosti, kdyby odměna byla vykázána přímo na ně, byla by jim, jak potvrdily svědkyně D. M., pokladní MSP v Brně a Z. J., mzdová účetní této organizace, srážena daň 10 ze mzdy do 800 Kčs a ze mzdy nad 800 Kčs podle daňových tabulek. Tímto způsobem obžalovaný P. P., který jak již bylo uvedeno, sám proplácel odměnu za práci nestudentům, tyto osoby neoprávněně zvýhodňoval o uvedený daňový rozdíl. Podle zjištění soudu prvního stupně použil obžalovaný P. P. na úhradu práce provedené nestudenty v akci Bratislava částku 91 800 Kčs, v akci

Chirana Stará Turá částku 22 673 Kčs, na akci Kovošrot Brno částku 10 000 korun, na akci Mototechna Pohořelice částku 8000 Kčs a na akci silo Šakvice částku 91 156 Kčs. Celkem tedy šlo o částku 223 629 Kčs, z níž byla vyměřena daň ze mzdy pouze ve výši 5 místo 10 092E:0001opřípadě i vyšší, pokud by v jednotlivých případech byla vyplacena mzda nad 800 Kčs. Poněvadž obžalovaný P. P. nevedl o výplatě mezd pracovníkům, kteří nebyli studenty, žádné doklady, takže nebylo možno spolehlivě zjistit, v jakých částkách byly mzdy těmto pracovníkům vypláceny, vycházel odvolací soud ze základní daňové srážky, tj. 10 ze mzdy, takže pracovníci z řad nestudentů dostávali mzdu neoprávněně zvýšenou nejméně o 5 , připadajících na rozdíl mezi výší daně ze mzdy, která byla sražena, a výší daně, kterou měli správně zaplatit. Těchto 5 činí z celkově vyplacených 223 629 Kčs částku 11 150 Kčs, o kterou obžalovaný P. P. uvedené pracovníky z řad nestudentů neoprávněně zvýhodnil za práce vykonané ve prospěch MSP v Brně. Přitom jde o částku minimální vzhledem k tomu, že nebylo možno zjistit, v kterých případech výplaty mezd měla být daňová srážka vyšší než 10. Poněvadž obžalovaný takto jednal jako vedoucí pracoviště ve středisku pro pomocné práce MSP v Brně, popřípadě jako mistr tohoto střediska, tedy jako odpovědný hospodářský pracovník v úmyslu zajistit plnění úkolů MSP v Brně a použil k poskytnutí této neoprávněné výhody mzdového fondu této organizace, jsou v tomto jednání obžalovaného fondu této organizace, jsou v tomto jednání obžalovaného naplněny zákonné znaky trestného činu porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2 tr. zák. K tomu odvolací soud dodává, že vzhledem k výši poskytnutého zvýhodnění nejde o nápadný nepoměr těchto výhod ke zjištěné hodnotě vykonaných prací, a proto tu nepřichází v úvahu jiný přísněji trestný čin.

Při správném zhodnocení zjištěných skutečností měl být tedy obžalovaný P. P. uznán vinným trestným činem porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 odst. 2 tr. zák. jen ohledně jednání spočívajícího v tom, že vyplácel pracovníkům z řad nestudentů zaměstnaným na výše uvedených zakázkách mzdy, z nichž byla sražena nižší daň ze mzdy, čímž tyto pracovníky zvýhodnil nejméně o částku 11 150 Kčs. Pokud soud prvního stupně tento trestný čin spatřoval v tom, že obžalovaný poskytl pracovníkům z řad nestudentů neoprávněné výhody tím, že jim umožnil práci, pro kterou nebyly splněny zákonné podmínky, neboť MSP v Brně měl zaměstnávat jen studenty, je třeba uvést, že pouhé umožnění práce, byť i bez splnění zákonných podmínek, nelze považovat za neoprávněnou výhodu ve smyslu ustanovení § 127 odst. 2 tr. zák.